

MODERNÍ KRITICKÁ EDICE TZV. CANCELLARIAE REGIS GEORGII

JANA VOJTÍŠKOVÁ

Historický ústav Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové; jana.vojtiskova@uhk.cz

ABSTRACT**A Modern Critical Edition of the So-Called Cancellariae Regis Georgii**

One of the most important sources of the Poděbrady era is the collection of copies of deed documents, letters and in two cases of a literary nature, for which the name *Cancellaria Regis Georgii* was used with the contribution of František Palacký. The presented paper focuses on the introduction of the concept of editorial access to manuscript A – the original of the so-called *Cancellaria*, in which Hana Pátková, Jan Mareš and Zdeněk Beran participate with me. The modern critical edition will be published in 2024 in the traditional edition series Archiv český, which began to be published in 1840 by the aforementioned František Palacký.

Keywords: critical edition; manuscript; Cancellaria Regis Georgii; George of Poděbrady; 15th century

Jedním z nejvýznamnějších pramenů poděbradské éry je sbírka opisů písemností listinného, listového a ve dvou případech literárního charakteru, pro kterou se vžil s přičiněním Františka Palackého (1798–1876) název *Kancelář krále Jiřího* (*Cancellaria regis Georgii*, dále též CRG).¹ Rudolf Urbánek (1877–1967) měl k počátku 20. století povědomí o pěti rukopisných exemplářích.² Zatímco *rukopisy A a B* jsou v současné době uloženy v Národní knihovně a *rukopis C* v budyšínské knihovně,³ *rukopisy D a E* byly nezvěstné už v Urbánkově době. Předkládaný příspěvek se zaměřuje na představení koncepce edičního zpřístupnění originálu tzv. *Kanceláře*, na němž se mnou participují Hana Pátková, Jan Mareš a Zdeněk Beran. Moderní kritická edice vyjde v roce 2024 v tradiční ediční řadě Archiv český, který začal vydávat v roce 1840 již výše vzpomínaný František Palacký.

Úvodem si dovoluji připomenout všem editorům známou skutečnost: Aby byla práce editora či editorského týmu smysluplná, je vždy s ohledem na náročnost edičního podniku nezbytné vytipovat pramen či soubor pramenů, jež mají výrazný badatelský potenciál. Tyto předpoklady zcela naplňuje *Kancelář*, jež je příkladem soliterně (nebereme-li v úvahu pozdější opisy) dochované písemnosti s vysokou historickou hodnotou. Jak doložil nedávný výzkum, který jsem se Zdeňkem Beranem prezentovala na stránkách Sborníku

¹ Jana VOJTÍŠKOVÁ – Zdeněk BERAN, *Tzv. Cancellaria regis Georgii. Diplomatická analýza rukopisu A*, Sborník archivních prací 67/1, 2017, s. 98–145, zde s. 100–106.

² Rudolf URBÁNEK, „*Kancelář“ krále Jiřího*, Český časopis historický 17, 1911, s. 13–27.

³ *Rukopis A*: Národní knihovna České republiky (dále NK ČR), sign. XXIII D 172; *rukopis B*: NK ČR, sign. XXIII D 163; *rukopis C*: Stadtbibliothek Bautzen, Gersdorff-Weichaische Bibliothek, sign. 2° 39 163.

archivních prací,⁴ *rukopis A* je originálním pramenem, který vznikl v druhé polovině 60. let 15. století, v době vyostřeného konfliktu českého krále Jiřího z Poděbrad s papežskou kurií. Na základě tohoto rukopisu byl pořízen na počátku 16. století *rukopis B*, ten poté posloužil jako předloha *rukopisu C*.⁵

Pro editorský tým byl provedený výzkum klíčovým ke stanovení postupu prací. Výrazným rysem *Kanceláře* je totiž její zdánlivá chaotičnost, kdy se v ní řada textů opakuje. Některé texty dokonce svou formou připomínají obsah formulářových sbírek. To byl i důvod, proč Palacký jako první pramen považoval za „kancelář“. V rámci výzkumu tak bylo nezbytné pochopit systém vedení písemnosti, kterému doboví uživatelé rozuměli. S pomocí nejmodernějších metodických přístupů diplomatiky, kodikologie a paleografie bylo zásadní pramen komplexně zanalyzovat a v této souvislosti rozklíčovat podíl písařských rukou a dobu jejich zapisování. Pouze ve stručnosti přiblížím podstatná zjištění z výzkumu pramene.

Nejprve je podstatné uvést, jak CRG vypadala v době svého aktivního využívání, čili určit, zda máme před sebou kompletní pramen. Na základě analýzy její současné podoby, kdy v knize nacházíme 750 stran, lze doložit, že rukopis měl původně větší rozměry a byl foliovaný. Poškozená pozdně středověká vazba byla zásluhou Bohuslava Balbína (1621–1688), který s rukopisem pracoval a dočasně byl i jeho majitelem, nahrazena prostou pergamenovou vazbou. Z původního souboru folií jsou dnes nezvěstná tři, přičemž jedno je volně vloženo na počátku knihy a obsahuje tematicky koncipovaný rejstřík. Všechny původní texty základního souboru CRG jsou zachyceny do strany 746, na s. 747–749 následuje později zachycené rožmberské kalendárium.⁶

Pramenná analýza též prokázala, že má kniha svou podstatou blízko k pomocným kancelářským knihám, jež vykazují rysy kopiářového charakteru. Nelze ji však považovat za klasický kopiář, jehož obsahem by byly jen opisy písemností do kanceláře došlých. V rukopise je totiž možné najít i opisy písemností, které si poděbradská diplomacie zajistila účelově, pravděpodobně nějakými neveřejnými výměnnými mechanismy. Objevují se tu však také znění písemností, které královská kancelář expedovala rozličným adresátům zainteresovaným do složité zahraniční i vnitropolitické situace. Proto ve sbírce nacházíme jako odesílatele či příjemce nejen českého krále, ale též další osobnosti tehdejší evropské i domácí politiky, jež byly do personifikovaného konfliktu mezi Jiřím z Poděbrad a papežskou stolicí zapojeny. Že nejde o klasickou pomocnou kancelářskou knihu, dokládá zájem osob, které netvořily přímý personál kanceláře, byť její činnost zásadním způsobem ovlivňovaly, zejména německý humanista a diplomat Řehoř z Heimburka (kolem 1400–1472), působící v letech 1466–1471 jako králův osobní rádce.⁷ V knize je zachyceno 8 písařských rukou, z nichž pouze *písaři A* a *C* zaznamenali základní, účelně vytvářený soubor písemností. I když prozatím nejsme schopni je identifikovat podle jmen, je zřejmé, že to byli písaři-profesionálové pracující téměř s jistotou v královské kanceláři. Opisováním nashromážděných písemností však byli

⁴ J. VOJTÍŠKOVÁ – Z. BERAN, *Tzv. Cancellaria regis Georgii*, s. 98–145.

⁵ Tamtéž, s. 129–131.

⁶ Tamtéž, s. 106–110.

⁷ K jeho osobnosti výběrově Paul JOACHIMSON, *Gregor Heimburg*, Bamberg 1891 (reprint Aalen 1983) a ve slovníkovém heslu Peter JOHANEK, Heimburg, Gregor, In: *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon*. Bd. 3. *Gert van der Schüren – Hildegard von Bingen*, edd. Kurt Ruh et al. Berlin – New York 1981, sl. 629–642.

pověřování nad rámec svých písařských povinností. I když rukopis nebyl součástí úředního knihového systému kanceláře, byl v jejích prostorách uchováván, aby byl všem zainteresovaným osobám k dispozici. V průběhu vlády Jagellonců se dostal do majetku Rožmberků, v 17. století byl ve vlastnictví Tomáše Pešiny z Čechorodu (1629–1680) a Bohuslava Balbína, jak dokládají četné marginální přípisky. Když s pramenem pracoval František Palacký, byl rukopis již součástí lobkovické knihovny. Shrneme-li zjištění výzkumu, lze knihu charakterizovat jako soukromý svod opisů písemností úředního a ve dvou případech literárního charakteru, které se dotýkaly naléhavých otázek poděbradské zahraniční diplomacie a vnitrostátní politiky a sloužily k obhajobě statu quo vycházejícím v Českém království a Markrabství moravském z kompaktát. Panovníkovi nejbližší poradci se tak spolu s králem snažili v době vzniku rukopisu a současně jeho aktivního využívání čelit diplomatické ofenzivě papežské kurie a zabránit vstupu uherského krále do konfliktu.⁸

Do knihy vždy zapisoval jen jeden písař. *Písař A*, který práce započal a udělal na aversu listů uprostřed nahoře původní foliaci rukopisu, byl s ohledem na charakter písma bezpochyby písařem-profesionálem, předpokládáme, z okruhu ingrosátorů královské kanceláře. Jeho aktivitu je v rámci CRG možné datovat s vysokou pravděpodobností do období podzimu 1466 až podzimu 1467. On dal knize základní strukturu respektující její členění na tematické oddíly, případně i pododdíly, což podtrhl vynecháváním listů. Volná folia tak byla nejen dělícím, ale poskytovala i případný prostor pro zařazení opisů dalších písemností. Texty, pro jejichž snazší zachycení si písař vytvářel linkování, zapisoval do vytvořených oddílů postupně, jak se mu dařilo nashromáždit písemné podklady (z register, z originálů, ze získaných opisů písemností). Výjimkou ovšem nejsou texty, u nichž chybí datační formule. Jestliže první badatelé narazili na tento fakt, jakož i na texty, které jsou uvozeny obecnou intitulací, např. „*Kniežata takto píší papeži*“, domnívali se vcelku logicky, že jde o formulářovou sbírku, tedy „kancelář“. Tehdejší poděbradská diplomacie ovšem rozesílala osobnostem domácí i evropské politiky, jejichž podporu potřebovala, návod, jak mají být hájeny zájmy českého panovníka. Proto se i takovéto písemnosti dostaly do CRG, aby byl komplexní přehled.⁹

Při sledování práce písaře A a způsobu řazení zápisů, zejména na stranách 1–41, je možno si povšimnout, že obsah CRG vznikl v reakci na soudobé dění. Původní myšlenka dávat k latinským textům vždy české překlady, aby byl soubor z jazykového hlediska přístupný pro všechny zainteresované osoby, se stal nepochybně brzy neúnosný, protože bylo nezbytné některé texty rychle zpřístupnit, a to podle aktuální potřeby žadatele. Překlady tak byly připojovány v případech, kdy byly k dispozici. Bylo-li třeba překlad přeci jenom pořídit, objevuje se nejednou o mnoho stran dále. Cíleně též vznikaly soubory s latinskými či českými texty, a to podle osoby či skupiny osob, jimž byly texty primárně určeny. Prvotní idea vytvořit reprezentativní rukopis se zdobenými a barevnými iniciálkami se také nakonec nenaplnila, neboť předkreslené iniciálky písaře A byly vybarveny jen v několika textech nejstarší vrstvy zápisů, a to červenou a žlutou barvou.¹⁰

Na s. 300–301 se nachází opis latinského listu Řehoře z Heimburka z 3. července 1466 určeného ostřihomskému arcibiskupovi, který zachytil *písař B*. Podle zběžně provedené-

⁸ J. VOJTÍŠKOVÁ – Z. BERAN, *Tzv. Cancellaria regis Georgii*, s. 110–111.

⁹ Tamtéž, s. 112–113.

¹⁰ Tamtéž, s. 111–113.

ho drobného písma s kurzivními prvky, které vykazuje inspiraci humanistickým písmem, jej zapsal snad samotný Řehoř, neboť rukopis je vypsáný, příznačný pro učence či často píšící osobu. Tuto domněnku podporuje i skutečnost, že zapsal opis nejstarší známé písemnosti vyhotovené Heimburkem v Praze v králově zájmu. Autor zřejmě svůj text do knihy připsal, když si procházel doposud zachycené opisy písaře A. I tato skutečnost klade počátky písařské aktivity v rámci CRG s větší jistotou do druhé poloviny roku 1466, protože např. Heimburkův list témuž adresátovi z 10. ledna 1467 již zachytil písař A v jednom ze svých oddílů.¹¹

Písař C, který měl za úkol pokračovat v opisování nově nashromážděných textů, se zapojil nejdříve na podzim 1467. V té době se zápasilo o nalezení záruk trvalejšího míru či alespoň o udržení války v mezích zemí České koruny. I v případě písaře C se jednalo o profesionála, jehož texty jsou zachyceny na folia, která prozatím ponechal písař A prázdná. Styl práce písaře C je tedy obdobný jako jeho předchůdce. V závěru roku 1467 a v prvních měsících roku 1468 zřejmě jeho práce dospěla do vrcholné fáze, což dokládají první dva rozsáhlé celky, jež zachytil. Válka ovšem brzy vzala naději na diplomatické řešení sporu a aktivita písaře C kolem poloviny roku 1468 ustává.¹²

I *písař D* byl podle charakteru písma profesionálem, který opsál již jen několik jednotlivin, zřejmě v polovině roku 1469. Texty proto byly umístěny na volná místa mezi dosavadními oddíly. *Písař E* – opět profesionál – zachytil nejmladší opisy pěti písemností z července až srpna roku 1470. Základní soubor CRG uzavírá opis překladu Korvínova *Manifestu* z 8. dubna 1468, který zapsal *písař F*, a navázal tak v opozici na předchozí opis listu českých stavů ve prospěch Jiřího z Poděbrad adresovaný Matyášovi. I v případě písaře F se jednalo o profesionála, pro něhož bylo zásadní samo zachycení opisu překladu, nikoli kvalita písma. Další, zřejmě dva písaři vytvořili drobné rejstříky: jeden se dochoval na onom volném foliu (*písař G*), druhý zárodek rejstříku s připojením pomocných chronologických údajů se nachází v samotném závěru rukopisu (*písař H*). Oba písaři mohli své záznamy vytvořit nejdříve v době zapisování písaře C, což lze odvodit od čísel folií, na která je odkazováno. Posledním, jehož rukopis můžeme v CRG rozpoznat, pomineme-li pozdější Balbínovy a Pešinovy badatelské příписy, je *písař I*, autor onoho latinsky psaného kalendária, zřejmě z doby kolem roku 1529, neboť je vzpomínáno údajné „dobyť“ Vídne Turky, tedy v podstatě soudobá poplašná zpráva. Na základě paleografické analýzy se zdá být jisté, že autorem kalendária je rožmberský kancléř a humanistický vzdělanec Václav z Rovného, který ještě ve 20. letech 16. století pobýval v rožmberském prostředí, kam se rukopis, jak již víme, někdy po smrti Jiřího z Poděbrad dostal.¹³ Dodejme, že se díky aplikaci paleografické metody podařilo ukončit spekulace o přímé účasti některých panovníkových důvěrníků na pořizování opisů jednotlivých textů. Zvláště panovala nejistota kolem králova sekretáře Pavla Poučka († 1498). Lze však podpořit Urbánkovu domněnku, že právě Pavel mohl přispět k nápadu nashromáždit pro nově příchozího králova rádce Řehoře z Heimburka soubor opisu písemností, jenž mu pomůže k rychlé orientaci v názorovém spektru tehdejší evropské i domácí politické špičky zainteresované do Jiřího sporu s papežskou kurií. Kniha však

¹¹ Tamtéž, s. 117.

¹² Tamtéž, s. 117–119.

¹³ Tamtéž, s. 119–121.

byla využívána i králem, jeho synem a některými dalšími osobnostmi užšího panovnického dvora pověřovanými diplomatickou činností.¹⁴

Absence uceleného rejstříku dává odpověď, proč se některé významné písemnosti objevují v knize opakovaně: jejich přítomnost napomáhá k dotvoření postupně shromažďované tematické skupiny písemností – již vzpomínaných oddílů. To byl systém, jemuž doboví uživatelé rozuměli. Podle jazyka a utvořených skupin zapsaných textů můžeme rozlišit, pro koho byly v určitém časovém sledu texty psány.¹⁵

Komparační metodou bylo možné určit, že *rukopis A* posloužil jako předloha *rukopisu B* a že podle *rukopisu B* vznikl *rukopis C*. Historická hodnota *rukopisu A* tak netkví pouze ve skutečnosti, že obsahuje velmi vzácný soubor opisů písemností¹⁶ odrážejících v kontextu českého státu i zainteresovaných zahraničních aktérů komplikovanost dění druhé poloviny šedesátých let 15. století, ale též ve faktu, že příkladně dokládá cenný dobový rukopis, jehož obsah byl účelně opisován s vědomím, že by se mohl v budoucnu v politickém „světě“ hodit. Motivovanost editorského týmu zpřístupnit pramen se zvýšila i se skutečností, že je jeho obsah již od 19. století využíván zahraničními badateli, zejména německými, maďarskými, polskými a těmi, kteří se zabývají dějinami papežské kurie. Proto byly některé písemnosti, zvláště latinsky psané, už dříve editovány, a to ve větším souboru Františkem Palackým ve 20. svazku *Fontes Rerum Austriacarum*¹⁷ a v *Archivu českém I a IV*,¹⁸ Józsefem Telekim v 10. a 11. díle věnujícím se éře Hunyadyů v uherských dějinách¹⁹ nebo Konstantinem Höflerem ve 12. svazku AÖG, kde byly publikovány vybrané kusy vztahující se přímo k Heimburkovi.²⁰ I v současné době zahraniční badatelé specializující se na středoevropské dějiny druhé poloviny 15. století CRG znají a vítají informaci, že pramen bude zpřístupněn prostřednictvím moderní kritické edice.²¹ S ohledem na přesah tématu za hranice českých zemí se editorský kolektiv rozhodl, že některé části edice budou přeloženy do angličtiny. Tímto konstatováním se již dostávám k představení editorského záměru.

¹⁴ Tamtéž, s. 113–114.

¹⁵ Tematickou analýzu viz tamtéž, s. 111–121.

¹⁶ Z dosavadní analýzy vyplývá, že se některé v originále ani nedochovaly.

¹⁷ *Urkundliche Beiträge zur Geschichte Böhmens und seiner Nachbarländer im Zeitalter Georg's von Podiebrad (1450–1471)*, *Fontes rerum Austriacarum*. Oesterreichische Geschichts-Quellen. Zweite Abtheilung. Diplomataria et Acta. Band 20, ed. Franz Palacky, Wien 1860, č. 17, 22, 179, 223, 238, 269, 276, 285, 297, 303, 304, 315, 321, 323, 326, 327, 324, 330, 331, 333, 336, 339, 342, 344, 346, 347, 352, 356–358, 366, 370, 373, 374, 393, 403, 404, 406–408, 433, 434, 436, 458, 528, 647–660.

¹⁸ *Králové Jiří a Matyáš v Moravě roku 1470*, *Archiv český I*, ed. František Palacký, Praha 1840, s. 485–492; *Akta mezi králem Jiřím a jednotou panskou v Čechách od roku 1463–1468*, *Archiv český IV*, ed. František Palacký, Praha 1846, č. 15, 23, 32–34, 36–38, 40, 41.

¹⁹ *Hunyadiak kora Magyarországon*, 10, ed. József Teleki, Pesten 1853; *Hunyadiak kora Magyarországon*, 11, ed. József Teleki, Pesten 1855, č. 4–6, 18–21, 153, 164, 175, 177, 179–181, 183–187, 191–195, 196–199, 200–204, 206–208, 210–215, 217–219, 222, 224, 225, 229–244, 247–249, 250, 251, 267, 268, 278–282, 289, 290, 295–299, 306, 329–335, 339, 341, 342, 404.

²⁰ *Böhmische Studien*, ed. Konstantin Höfler, AÖG 12, Wien 1854, s. 317–348, zde s. 329–343, 346.

²¹ Prozatím byly výsledky bádání zpřístupněny zahraničním badatelům prostřednictvím dvou publikačních výstupů: Jana VOJTÍŠKOVÁ – Zdeněk BERAN, *Die sogenannte Cancellaria regis Georgii (eine bedeutende Quelle böhmischer Provenienz aus der zweiten Hälfte der Sechzigerjahre des 15. Jahrhunderts zu den tschechisch-deutschen Beziehungen)*, *Archiv für Diplomatik* 67, 2021, s. 305–344; Jana VOJTÍŠKOVÁ, *Die sogenannte Cancellaria regis Georgii und ihre Verbindungen zur königlichen Kanzlei von Georg von Podiebrad (1548–1471)*, In: Tomáš Velička (Hg.), *Spätmittelalter in landesherlichen Kanzleien Mitteleuropas. Alte Tradition und der mühsame Weg zu neuen Fragen und Antworten*, Berlin 2021, s. 221–231.

Aktuálně realizované ediční práce spadají do oblasti tvorby klasických edic, kterých bychom se podle mého soudu neměli vzdávat, protože se jejich platforma osvědčila a neustále je zdokonalována. Je toho dokladem z poslední doby řada edičních počinů, velmi kvalitních.²² Použité adjektivum „moderní“ proto v tomto smyslu značí naplnění všech aktuálních trendů v oblasti knižního zpracování edic. Ediční dílo proto bude opatřeno úvodem v češtině a následně angličtině a poskytne historický kontext a komplexní pramennou analýzu *rukopisu A* s nastíněním jeho vazby k *rukopisům B* a *C*, kdy se v rámci detailní práce s texty daří dosavadní závěry ještě doplňovat o nové skutečnosti. Dvojjazyčná bude i ediční poznámka. Pramen bude editován *in extenso*, přičemž každý text – český i latinský – bude mít připojený záhlavní regist v češtině. Transkripci českých textů zajišťuji já, latinské texty zpřístupňují Hana Pátková a Jan Mareš.²³ Poznámkový aparát, tvořený textově kritickými a věcnými poznámkami, bude pouze v češtině, neboť by překladem neúměrně narostl. Zpracování věcných poznámek se ujal Zdeněk Beran. Nutnou součástí díla, napomáhající orientaci ve velmi komplikovaném prameni, bude tabelární zpřehlednění všech textových jednotek *rukopisu A*, včetně konkordance s *rukopisy C* a *B*. Tyto tabelární přehledy budou k dispozici i v anglické verzi. Využitelnost edice zvýší sdružený místní a jmenný rejstřík, obligatorní část, bez níž si již ediční dílo nelze představit. Samozřejmostí jsou také další soupisové části, jako seznam použitých pramenů a literatury a seznam zkratk. Kniha bude pochopitelně doprovázena i funkční obrazovou přílohou.

Protože jsou k dispozici tři exempláře CRG, nabízela by se možnost zpřístupnit je všechny formou digitální edice. Editorský tým se jednohlasně shodl, že pro uživatele-historiky má primární význam znění originálu. Pozdější *rukopisy B* a *C* se odlišují pouze v nechtěných vynechávkách či chybném čtení a v později přidaných textech, které s originálem nesouvisejí. Prospěch z digitální edice zachycující všechny tři texty by s ohledem na velkou náročnost editorského podniku nebyl tak výrazný. Na příkladu edice tzv. *Kanceláře krále Jiřího* je možno doložit, že se musí při volbě digitální, nebo klasické edice velmi pečlivě promýšlet, která varianta bude nejvhodnější.

Závěrem je třeba zodpovědět otázku, jež se stala leitmotivem konference: Čeká nás soumrak klasických, knižních podob edic zpřístupňujících písemnosti listinného charakteru? V kontextu české historické vědy bych se toho neobávala, neboť prozatím nevyprchalo badatelské nadšení, které je navíc v editorské komunitě podpořeno u sěžejních editorských podniků (zvláště registáře a diplomatáře) velmi vysokou kvalitou publikačních výstupů. To vše by ovšem nestačilo, kdyby nebyly knižní edice historickou obcí podporovány. Nedovolme proto, aby se práce editorů bagatelizovala nebo aby byla klasická edice považována za něco méně cenného než digitální edice. S oběma typy názorů jsem

²² Byť se nejedná o edice zpřístupňující listinný materiál, rozhodně stojí alespoň výběrově za pozornost: Mlada HOLÁ – Martin HOLÝ (edd.), *Das Studentenkolleg der Böhmischen Nation der Prager Universität. Edition der Rechnungen aus den Jahren 1541–1611*, Geschichte – Forschung und Wissenschaft, Band 60, Berlin 2019; Petr KOZÁK (ed.), *Účty budínského dvora krále Vladislava II. Jagellonského (1494–1495)*, Praha 2019; Tomáš STERNECK (ed.), *Věrnost a zrada v ohroženém městě. Prameny k politické komunikaci Českých Budějovic na počátku stavovského povstání (1618)*, Documenta res gestas Bohemicae saeculorum XVI.–XVIII. illustrantia, řada A, svazek II-3, Praha 2019.

²³ Při přepisu jsou využívána mj. pravidla Jiří DAŇHELKA, *Směrnice pro vydávání starších českých textů*, HT 8, 1985, s. 285–301; Anežka VIDMANOVÁ, *K vydávání latinských textů české provenience ze 14. a 15. století*, HT 8, 1985, s. 271–283.

se již setkala a dlužno dodat z úst lidí, kteří nemají s ediční prací potřebné zkušenosti, o znalostech a dovednostech nemluvě. I digitální edice je možností, jejíž potenciál prověří čas. Přístupme proto k digitálním edicím se vši seriózností a vytvořme z nich platformu, která bude schopna díla kvalitně a dlouhodobě zpřístupňovat. Vždyť to je hlavním úkolem edic. Nejinak jsme si vytyčili cíl při tvorbě kritické edice tzv. *Kanceláře*.

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Prameny

Nevydané

Národní knihovna České republiky (dále NK ČR), sign. XXIII D 172, XXIII D 163.
Stadtbibliothek Bautzen, Gersdorff-Weichaische Bibliothek, sign. 2° 39 163.

Vydané

Böhmische Studien, ed. Konstantin Höfler, AÖG 12, Wien 1854, s. 317–348.

Hunyadiak kora Magyarországon, 10, ed. József Teleki, Pesten 1853; *Hunyadiak kora Magyarországon*, 11, ed. József Teleki, Pesten 1855.

Urkundliche Beiträge zur Geschichte Böhmens und seiner Nachbarländer im Zeitalter Georg's von Podiebrad (1450–1471), Fontes rerum Austriacarum. Oesterreichische Geschichts-Quellen. Zweite Abtheilung. Diplomataria et Acta. Band 20, ed. Franz Palacky, Wien 1860.

Literatura

Jiří DAŇHELKA, *Směrnice pro vydávání starších českých textů*, HT 8, 1985, s. 285–301.

Mlada HOLÁ – Martin HOLÝ (edd.), *Das Studentenkolleg der Böhmischen Nation der Prager Universität. Edition der Rechnungen aus den Jahren 1541–1611*, Geschichte – Forschung und Wissenschaft, Band 60, Berlin 2019.

Paul JOACHIMSON, *Gregor Heimburg*, Bamberg 1891 (reprint Aalen 1983).

Peter JOHANEK, Heimburg, Gregor, In: *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon. Bd. 3.*

Gert van der Schüren – Hildegard von Bingen, edd. Kurt Ruh et al. Berlin – New York 1981, sl. 629–642.

Petr KOZÁK (ed.), *Účty budínského dvora krále Vladislava II. Jagellonského (1494–1495)*, Praha 2019.

Tomáš STERNECK (ed.), *Věrnost a zrada v ohroženém městě. Prameny k politické komunikaci Českých Budějovic na počátku stavovského povstání (1618)*, Documenta res gestas Bohemicas saeculorum XVI.–XVIII. illustrantia, řada A, svazek II-3, Praha 2019.

Rudolf URBÁNEK, „Kancelář“ krále Jiřího, *Český časopis historický* 17, 1911, s. 13–27.

Anežka VIDMANOVÁ, *K vydávání latinských textů české provenience ze 14. a 15. století*, HT 8, 1985, s. 271–283.

Jana VOJTÍŠKOVÁ, Die sogenannte Cancellaria regis Georgii und ihre Verbindungen zur königlichen Kanzlei von Georg von Podiebrad (1548–1471), In: Tomáš Velička (Hg.), *Spätmittelalter in landesherrlichen Kanzleien Mitteleuropas. Alte Tradition und der mühsame Weg zu neuen Fragen und Antworten*, Berlin 2021, s. 221–231.

Jana VOJTÍŠKOVÁ – Zdeněk BERAN, *Die sogenannte Cancellaria regis Georgii (eine bedeutende Quelle böhmischer Provenienz aus der zweiten Hälfte der Sechzigerjahre des 15. Jahrhunderts zu den tschechisch-deutschen Beziehungen)*, Archiv für Diplomatik 67, 2021, s. 305–344.

Jana VOJTÍŠKOVÁ – Zdeněk BERAN, *Tzv. Cancellaria regis Georgii. Diplomatická analýza rukopisu A*, Sborník archivních prací 67/1, 2017, s. 98–145.